

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla dr.Kottász Béla és dr.Ulrich Károly ügyvéd által képviselt "A" I.r. és " B" II.r. felpereseknek dr.Markó Csilla jogtanácsos által képviselt "C" I. r. és dr.Goldea Zsuzsanna ügyész által képviselt "D" II.r. alperesek ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Tatabányán, 2006.évi június hó 7.napján 9.P.20.374/2005/38.szám alatt hozott ítélet ellen az I-II.r. felperesek részéről 43.sorszám, az I.r. alperes részéről 45.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét megváltoztatja és az I-II.r. felperesek keresetét teljes körűen elutasítja.

Az I-II.r. felperesek által az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására egyetemlegesen fizetendő le nem rótt kereseti illeték összegét 900.000 (kilencszázezer) Ft-ra felemeli.

Mellőzi a 150.000 (egyszázötvenezer) Ft le nem rótt kereseti illeték állam terhén maradásáról szóló, továbbá az I-II.r. felpereseket és az I.r. alperest érintő azon ítéleti rendelkezést, hogy a felmerült perköltségét mindegyik fél maga viseli.

Köteles az I-II.r. felperes 15 nap alatt egyetemlegesen megfizetni az I.r. alperes részére összesen 150.000 (egyszázötvenezer) Ft első- és másodfokú perköltséget, míg a II.r. alperes részére 12.086 (tizenkettőezer-nyolcvanhat) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles az I-II.r. felperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására egyetemlegesen megfizetni 1.227.000 (egymillió-kettőszázhuszonhétezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 5.449.313 Ft-ot kártérítés címén és ezen összegnek 2000.július 1.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a felpereseknek az I.r. alperessel és a II.r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmét elutasította.

Kötelezte a felpereseket, hogy a megyei illetékhivatal felhívására fizessenek meg az államnak 750.000 Ft le nem rótt illetéket, míg a fennmaradó 150.000 Ft illetéket az állam viseli. Kimondta, hogy mindegyik peres fél viseli a saját felmerült költségét.

Ítéletének indokolása szerint az I-II.r. felperesi gazdasági társaságok fő tevékenysége a textil nagykereskedelem. Mindkét felperes ügyvezetője ellen 1999. november 29.napján büntető eljárás indult. Az I.r. alperes 1999.november 29.napján és december 3.napján lefoglalta mindkét gazdasági társaság teljes iratát, pénztárbizonylatokkal, banki bizonylatokkal és átvételi elismervényekkel együtt a teljes árukészletet is.

A felperesek ügyvezetője a Veszprém Megyei Főügyészségen 1999.december 2.napján panaszt terjesztett elő. A panaszt a Veszprém Megyei Főügyészség az 1999.december 15.napján kelt B.2516/1999/3/I.számú határozatával elutasította. 1999.november 29.napján 402.tételszámú ingóság került lefoglalásra a felperesi gazdasági társaságok telephelyén, 213/1999.bü.számú nyomozati iratok szerint. Ezen ingóságok közül a 288-297.tételszámok alatt felvett edénykészlet a "E" Kft.-nek mint tulajdonosnak kiadásra került 8.187.320 Ft értékben.

Az I.r. alperesi rendőr-főkapitányság vizsgálati osztálya a 2000.június 9.napján kelt 213/1999.bü.számú határozatával rendelkezett a lefoglalt ingóságok közül a 147. tételszám alatt felvett, a 184-321 tételszámig és a 371.tételszám alatt felvett ingóságok előzetes értékesítéséről. A vevő - a "F" Kft. - 190.680 Ft-ot fizetett ki az I.r. alperesnek, ugyanakkor az ekként értékesített áruk eredeti forgalmi értéke 1.124.730 Ft volt. Több ingóság nem kerülhetett eladásra, mert időközben ezek szavatossági ideje lejárt. Ezen áruk lefoglaláskori forgalmi értéke 538.192 Ft-ot tett ki.

A Veszprémi Városi Bíróság a 2001.február 6-án kelt 9.B.2094/2000/5.számú végzésével elrendelte az 1-7, a 11-14, 41-44, 71-75, 131 és 196.tételszámok alatt felvett ingóságok előzetes értékesítését. Ezek az áruk gyapjúból készült textíliák voltak. A vevő 790.180 Ft vételárat fizetett meg a Veszprém Megyei

Bíróági Gazdasági Hivatal részére. Ezen tárgyak eredeti értéke 5.685.847 Ft volt.

Az I.r. alperes által elrendelt előzetes értékesítés során a felperesi gazdasági társaságok ügyvezetője "G" jelezte, hogy azok a gazdasági társaságok, akiktől ő a lefoglalt áruk egy részét beszerezte, ugyanolyan áron, ezen beszerezett ingóságokat visszavásárolnák. A hivatkozott gazdasági társaságok kereskedelmi tevékenység folytatására jogosultak voltak.

Az I.r. alperes ezt a bejelentést azzal utasította el, hogy az előzetes értékesítés csak kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult társaság vagy személy javára történhet. Nem győződött meg arról, hogy az "G" által jegyzett társaságok kereskedelmi tevékenység folytatására jogosultak voltak-e vagy sem, ezt a tényrt a Veszprémi Városi Bíróság felé sem jelezte.

A megyei bíróság a felperesek 22.598.186 Ft kártérítés és ezen összegnek 1999.december 1.napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatainak megfizetésére vonatkozó módosított keresetét az I.r. alperes vonatkozásában részben alaposnak, míg a II.r. alperessel szemben alaptalannak találta.

Álláspontja szerint a felperesek kártérítés megfizetése iránti keresete a II.r. alperessel szemben elévült. A Ptk. 360. §/1/bekezdése értelmében a kártérítés a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes. A felperesek az 1999.november 29-én bekövetkezett árukészlet lefoglalásával összefüggésben terjesztették elő kártérítési igényüket, így a felperesek kára ezen a napon az általuk jogellenesen tartott foglalás miatt állott elő, hiszen a lefoglalt árukészlettel rendelkezni nem tudtak. A felperesek a lefoglalás utáni kamatigényüket is 1999.december 1.napjától kezdődően érvényesítették. Mindebből a megyei bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az 5 éves elévülési határidő 2004.december 1.napján lejárt. Ugyanakkor a felperesek ezt követően 2005.augusztus 2-án terjesztették ki keresetüket a II.r. alperessel szemben az ügyészségi jogkörben okozott kártérítés megfizetése iránt.

Az 1999.december 1.napja és 2005.augusztus 2.napja között eltelt időtartam még akkor is az elévülés bekövetkeztét jelenti, ha esetlegesen az lenne megállapítható, hogy a felperesek által állított káruk nem a foglaláskor, hanem az ezzel kapcsolatos panaszuik elutasításával, vagy az I.r. alperes által foganatosított kényszerintézkedés időpontjában következett volna be.

Megítélése szerint alaptalanul hivatkoztak a felperesek az elévülés megszakadására, illetőleg nyugvására is. A felperesek az esetleges káruk

bekövetkezéséről tudtak, "G" a foglaláskor jelen volt, tudott az ezzel kapcsolatos panasz elutasításáról.

Semmi nem akadályozta a felpereseket abban, hogy az általuk jogellenesnek tartott foglalásból eredő kárakat polgári bíróság előtt haladéktalanul érvényesítsék.

E körben nem a Be. szabályait kell alkalmazni, hanem a Ptk. elévüléssel kapcsolatos rendelkezései az irányadók. A foglalás feloldásával kapcsolatos panaszuk és kérelmük nem azonos a kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelemmel. Így a megszakítást és a nyugvást előidéző körülmény nem állapítható meg.

Osztotta e körben az alperesek azon jogi álláspontját, hogy az alperesek a büntető eljárás megindításával nem sértették meg a Btk.299/C.§-ában és az akkor hatályos Be.101.§-ában írt rendelkezéseket. A felperesek erre nézve állították, hogy "G"fel szemben kezdeményezett büntető eljárás megindulásakor, nem hogy az alapos gyanú, de még a gyanú sem állott fenn.

A megyei bíróság szerint nem tekinthető nyilvánvalóan alaptalannak a nyomozhatóságnak a bűncselekmény alapos gyanújára való következtetése, kártérítési felelősséget önmagában nem alapoz meg az, ha utóbb a felperest a bíróság felmentette a bűncselekmény elkövetése alól. Az e körben kialakult bírói gyakorlat szerint az alapos gyanú fennállásának megállapításához nem szükséges a bizonyosság, elegendő csupán annak valószínűsítése, hogy bűncselekmény történt és annak elkövetője a gyanúsított.

Így a megyei bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperesek a nyomozás elrendelésekor jogszerűen jártak el, jogszerű volt a házkutatás és a per tárgyát képező 402 tétel ingóság, és a készpénz lefoglalása, valamint a banki számlák zárolása is.

Ezt követően a megyei bíróság azt vizsgálta, hogy a lefoglalás idején hatályban lévő 13/1979/VIII.10./IM. rendeletben írtakat jogszerűen alkalmazta-e az I.r. alperes. Az I.r. alperes mint jogalkalmazó mérlegelési jogkörében eljárva határozta meg a lefoglalás időtartamát, amelyet a büntető eljárás nyomozati szakának sikere szempontjából kell megítélni. A peradatokból nem lehet arra következtetni, hogy okszerűtlen mérlegeléssel jelölte volna meg ezt az időtartamot és késedelmesen döntött volna a foglalás megszüntetéséről, azaz jogszabályt sértett volna, kivéve az alábbi három, az előzetes értékesítés körébe tartozó mozzanatot. E körben a megyei bíróság álláspontja szerint megállapítható az I.r. alperes kártérítési felelősségének részleges fennállása.

A felperesek csatolták azon 5 gazdasági társaságnak a nyilatkozatát, amellyel azt igazolták, hogy nevezett társaságok a per folyamán tanúsították, hogy "G" 2000.tavaszaán náluk járt és kérésére úgy nyilatkoztak, hogy a tőlük a lefoglalást megelőzően a felperesek által megvásárolt árucikket ugyanazon az áron visszaveszik.

"G"-nek a 37.sorszám alatti jegyzőkönyvben írt, az alperesek által nem vitatott előadása alapján megállapítható volt, hogy ezek az áruféleségek maradéktalanul lefedték az előzetes értékesítéssel érintett árukat, azonban nem terjedtek ki a teljes árukészletre.

Az I.r. alperes azonban a kényszerértékesítéssel érintett áruk tekintetében maga ismerte el, hogy "G"-nek az 5 cég visszavásárlási szándékáról való tájékoztatását ismerte, de miután ezek a gazdasági társaságok gyártó cégek voltak és nem folytattak kereskedelmi tevékenységet, így a 13/1979/VIII.10./IM. rendelet 1.§./1/ bekezdés a/pontja alapján az árajánlatokat nem fogadta el.

A megyei bíróság álláspontja szerint az I.r. alperes akkor járt volna el helyesen, ha meggyőződik arról, hogy a hivatkozott gyártó cégek jogosultak-e kereskedelmi tevékenység folytatására vagy sem, ugyanis ez a gyártó cégek esetében az akkor hatályos jogszabályok alapján sem volt kizárt.

Ezen helytelen jogértelmezése szerint elvégzett kényszerintézkedés folytán 2000.június 9.napján kelt I.r. alperesi határozat alapján 190.680 Ft vételár folyt be. Ugyanakkor ezeknek az áruknak a lefoglaláskori értéke 1.124.730 Ft volt. Ezt az összeget a megyei bíróság 6 hónapra vonatkozóan 12,5 %-os amortizációval csökkentette, ez 984.139 Ft-ot tesz ki. Ezen összegből levonásba helyezve a 190.680 Ft-os vételárat, így 793.459 Ft amit az I.r. alperes a felperesnek köteles megfizetni.

A megyei bíróság szerint az I.r. alperes jogellenes és felróható magatartása állapítható meg abban, hogy a kényszerintézkedés során a "F" Kft. ajánlata megtételét követően kiderült, hogy 2000.július elejére már lejárt szavatossági idejű termékek is vannak, így ezek értékesítésére nem kerülhetett sor.

Az I.r. alperes neki felróhatóan járt el, amikor a szavatossági idő kérdésének vizsgálatát a foglalás során és ezt követően elmulasztotta vizsgálni, és ennek következményeként az érintett áruk már értékesíthetők nem voltak.

Ezen árucikkek a lefoglaláskor 538.192 Ft-ot képviseltek, ebből levonásba helyezte a 12,5 %-os mértékű amortizációt, így 470.918 Ft az az összeg, amit az I.r. alperes az I.r. felperesnek mint az árukészlet tulajdonosának kártérítés címén szintén köteles megfizetni.

A megyei bíróság szerint az I.r. alperes jogellenesen és felróhatóan járt el akkor is, amikor a nyomozati iratok között 301/7.szám alatt elfekvő, az átadott gyapjútermékekre vonatkozó raktározási útmutatóban foglaltak szerint - mivel ezen gyapjútermékek huzamosabb ideig nem tárolhatók, mert értékvesztés következik be, illetve kezelésük az átlagosnál nagyobb gondosságot igényel - hamarabb nem értékesítette, illetve hogy ezen termékeket "G"-nek az I.r. alperes által az előzetes értékesítésre kiterjedő ajánlata alapján maga értékesítse.

Így az I.r. alperes megsértette a 13/1979/VIII.10./IM. rendelet 7.§./1/ bekezdés e/ és d/ pontjában írtakat.

A gyapjútermékek értékesítésére a Veszprémi Városi Bíróság 9.B.2094/2000/5. számú végzése alapján került sor. A befolyt vételár összesen 790.180 Ft volt. Az áruk lefoglalásakor értéke 5.685.847 Ft, melyből levonva a 12,5 %-os amortizációt 4.975.116 Ft marad. Ezen összeget csökkenteni kell a befolyt 790.180 Ft vételárral. Így 4.184.936 Ft-ot köteles az I.r. alperes a felperes részére megfizetni.

A megyei bíróság álláspontja szerint a fentiek értelmében az I.r. alperes mindösszesen 5.449.313 Ft államigazgatási jogkörben okozott kárt, mint főkövetelést és ezen kárnak a középarányos - 2000.július 1.napjától - a kifizetés napjáig járó rendelkező részben írt mértékű késedelmi kamatát köteles megfizetni.

Teljes mértékben alaptalannak találta a felpereseknek az I-II.r. felperes tulajdonában lévő lefoglalt készpénzvagyon és banki számlán kezelt és zárolt betétek után érvényesített késedelmi kamatkövetelés iránti igényét. A megyei bíróság megítélése szerint az alperesek egyike sem sértette meg a nyomozás elrendelésével összefüggő, a Btk.299/C.§-ában és az akkor hatályos Be.101.§-ában írt, a lefoglalásra vonatkozó szabályokat. Az alapos gyanú fennállott és a bűnösség megállapítása esetén a lefoglalt és tárolt pénzvagyon elkobzására is sor kerülhetett volna. E körben jogellenes és felróható magatartás hiányában az alperesek kárfelelőssége nem állapítható meg.

A Pp.81.§./1/ bekezdése értelmében rendelkezett az elsőfokú perköltség megfizetéséről.

Az ítélet ellen az I-II.r. felperesek 43., míg az I.r. alperes 45.sorszám alatt fellebbezést nyújtott be.

A felperesek fellebbezésükben kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatását akként, hogy az I-II.r. alperesek további 17.148.873 Ft tőke, mint okozott kár és annak 1999.december 1.napjától a törvényes mértékű késedelmi kamatait legyenek kötelesek megfizetni. Ezen túlmenően az I.r. alperes által lefoglalt 1.000.000 Ft készpénz, továbbá 501.752 Ft, valamint a II.r. felperes 179.538 Ft-os zárolt számlája után a lefoglalástól 2004.május 12.napjáig járó törvényes késedelmi kamatainak a megfizetésére is kérték az alpereseket egyetemlegesen kötelezni. A felmerült első- és másodfokú perköltség megfizetésére is igényt tartottak.

Fellebbezésük indokolásában vitatták az elsőfokú bíróságnak az elévüléssel kapcsolatos álláspontját.

Érvelésük szerint nem helytálló a megyei bíróság azon megállapítása, hogy az elévülés 1999.november 29-én kezdődött, mivel a lefoglalásnál jelen voltak és a káruk bekövetkezéséről tudomással bírtak.

Hangsúlyozták, hogy a 2000.május 19.napján kelt beadványukban "H" jogi képviselőjük útján kérték a lefoglalás és a zár alóli feloldás megszüntetését, az áruik kiadását. Ezen kérelem teljesítésével a korábbi károkozás meggátolható lett volna. A Veszprémi Városi Ügyészség azonban a kérelmüket elutasította.

2000.augusztus 21-én az elutasító határozatot megpanaszolták, melyet a Veszprémi Városi Ügyészség a 2000.szeptember 8-i határozatával elutasított. A megyei bíróság álláspontja szerint a II.r. alperessel szembeni elévülés 1999.november 29-én, a lefoglalás napján kezdődött. Ezt a megállapítást vitatták, hiszen ezen a napon semmiből nem kellett tudniuk, hogy az alapos panaszuknak nem ad helyt sem a rendőrség, sem pedig az ügyészség.

Csatolták a Veszprémi Városi Bíróság fenti számú 103.sorszámú végzését, amely a lefoglalás megszüntetése iránt előterjesztett kérelmüket elutasította. Ez a kérelem tartalma szerint nem volt más, mint az áruk kiadására, vagy e helyett a keletkezett kár megtérítésére vonatkozó kérelem illetve indítvány.

Kiemelten hivatkoztak arra, hogy a 2002.április 26-i elutasító végzés birtokában kerültek abba a helyzetbe, hogy a károkozás elkerülésére nincs lehetőség és az esetleges elévülésnek az ezt követő nap a kezdő napja, ami alapján az elévülés nyilvánvalóan nem következett be.

Hivatkoztak arra, hogy a Ptk.327.§./1/ és /2/ bekezdése szerint az elévülést megszakítja az írásbeli felszólítás, és az elévülés megszakadása után az elévülés újból kezdődik. A /2/ bekezdés szerint pedig a II.r. alperessel szemben az elévülés nem következett be, téves az ezzel kapcsolatos elsőfokú bíróság álláspontja.

Az elsőfokú eljárásban már sérelmezett, de számukra változatlanul érthetetlen a Veszprém Megyei Rendőrfőkapitányság fejlécével ellátott, de a keltezés szerint Veszprémben 2001.február 6-án "I" bíró úr által aláírt határozat, miszerint a melléklet szerinti tételesen felsorolt és lefoglalt áruk értékesítését rendelte el. Az iratokból a mai napig nem derült ki, hogy a rendőrségi fejléccel ellátott iraton hogyan rendelkezhetett az első fokon eljáró bíró, mintha nyomozóhatóság lenne.

Fenntartották azt az álláspontjukat is, hogy önmagában a büntető eljárás megindítása az alperesek részéről jogellenes és felróható volt, mivel az a Btk.299/C.§-ának durván téves értelmezésén és alkalmazásán alapult.

Már a nyomozás elrendelése napján látható volt az óriási árukészlet, a kereskedelmi tevékenységet bizonyító könyvelési iratok és számlák. Ebből következően nyilvánvalónak kellett volna lenni a nyomozóhatóság számára a kereskedelmi tevékenység. Az alperesek azonban jogellenesen és önkényesen jártak el. Az állítólagos gyanúval kapcsolatos bűncselekmény tekintetében nem hogy alapos, hanem semmiféle gyanú nem merülhetett fel a Btk. helyes értelmezése esetén.

A lefoglalt áruk értékesítése során is a nyomozóhatóságok önkényesen jártak el, mert az áruk jelentős része tekintetében bizonyították, hogy a szállítók hajlandók 100 %-os vételáron visszavásárolni ezeket, amivel a teljes károkozás elkerülhető lett volna.

A fentiek alapján a megyei bíróság tévesen mellőzte az alperesek egyetemleges marasztalását.

Ezen túlmenően vitatták a megyei bíróság amortizációval kapcsolatos álláspontját és az elszámolást. Megítélésük szerint amortizációt az áruk vonatkozásában nem lehet figyelembe venni, hiszen a közel 5 év alatt a teljes árukészlet amortizálódhatott volna, amivel megszűnhetne az alperesek kártérítési felelőssége. E körben hivatkoztak a Ptk.4.§./4/ bekezdésében írtakra, miszerint saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat. Vitatták a kamatfizetés kezdő időpontját is, hiszen 1999.november 29-től nem rendelkezhetek a felperesek a lefoglalt áruval. Hangsúlyozták, hogy a "F" Kft. által befizetett 190.680 Ft benne szerepel a 790.180 Ft-ban. Ugyancsak tévesek az ítélet 4. és 5.oldalán írt számadatok is.

Az I.r. alperes fellebbezésében a Pp.253.§./2/ bekezdése alapján kérte az elsőfokú ítélet I.r. alperest marasztaló részének megváltoztatását és a felperesek keresetének a teljes elutasítását. Egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Igényt tartott az első- és másodfokú perköltség megfizetésére is.

Fellebbezésének indokolásául előadta, hogy a büntető eljárás során az alperes jogellenes és felróható magatartást nem tanúsított, kárt nem okozott. Ezért a kártérítés Ptk.339.§./1/ bekezdésében, illetve a 349.§-ában írt törvényi feltételeinek hiánya miatt nem áll fenn még részlegesen sem a kártérítési felelőssége, még akkor sem, ha a felperesi gazdasági társaságok ügyvezető igazgatóját a bíróság jogerősen felmentette az ellenük indult büntető eljárás során.

Az I.r. alperes a nyomozati cselekmények idején hatályos Be. és az akkor hatályban volt 13/1979/VIII.10./IM. rendeletben biztosított jogkörét nem lépte túl, másrészt eljárása felett az ügyészség - II.r. alperes - törvényességi felügyeletet gyakorolt. A felperesekkel szemben lefolytatott eljárások jogszerűek, törvényesek és megalapozottak voltak.

Megítélése szerint a Ptk.339.§./1/ bekezdése szerinti négy alapfeltétel egyike sem áll fenn. A felperes nem bizonyította, hogy az alperesi magatartás jogellenes volt, amely kárt okozott, valamint az okozati összefüggés is hiányzik.

Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás vonatkozásában hangsúlyozta, hogy a "E" Kft-nek helyesen 8.192.320 Ft értékű edénykészlet került kiadásra 2000.február 25.napján. Ennek ellenére a felperes keresetét ezen összegre vonatkozóan is előterjesztette. Ez megalapozza a felperesek rosszhiszemű pervitelét.

Az elsőfokú bíróság csak azt állapította meg, hogy az I.r. alperes 2000.június 9.napján kelt határozatával rendelkezett a felsorolt tételszámú ingóságok előzetes értékesítéséről, amely ingóságok közül ezen eljárás alatt többnek lejárt a szavatossága.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt már nem állapította meg, hogy a felperesek nem nyújtottak be panaszt ezen határozat ellen, másrészt az I.r. alperes időben már előbb 2000.április 4.-én kezdeményezte a Veszprémi Városi Ügyészség felé az előzetes értékesítést. A Be.2000.március 1.napjától hatályos 102/A.§./4/ bekezdése nyomozóhatóság általi határozathozatalhoz ugyanis előírta az ügyészség előzetes hozzájárulását.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy az előzetes értékesítési eljárás - I.r. alperesnek fel nem róhatóan - elhúzódását okozhatta az ügyészi hozzájárulás megadása, az árajánlatok beszerzése és az áruk "F" Kft. általi átvétele is, amelyre 2000.július 13.napján került sor. Ily módon ezen eljárás időtartama kb.3 és fél hónap volt.

Vitatták az ítélet indokolásának 4.oldalán írtakat, amely szerint az I.r. alperes általi előzetes értékesítés során "G" jelezte, hogy a gyártó cégek visszavásárolnák tőlük a beszerzett, majd lefoglalt ingóságokat. Az I.r. alperes ennek ellenére ezt a bejelentést elutasította, nem győződött meg arról, hogy ezen cégek jogosultak kereskedelmi tevékenység folytatására.

Ezt a megállapítást a megyei bíróság minden bizonyíték nélkül iratellenesen tette, mivel sem a nyomozati iratok között erre vonatkozó írásbeli kérelem nem található, sem a szóban tett bejelentés tényét I.r. alperes nem ismerte el egyetlen beadványában, de a tárgyalásokon sem.

"G" a tárgyalásokon tett előadásán túl semmivel nem tudta bizonyítani a fenti kijelentés megtételét, e körben pedig a bizonyítási teher a felpereseken nyugszik. A nyomozó tanúkénti meghallgatását nem kérte és a tanú nevét sem mondta meg.

Vitatta, hogy a 2005.június 28.-i jegyzőkönyv 5.oldalán az I.r. alperes elismerte volna az ugyanezen jegyzőkönyv 4.oldalán megtett felperesi szóbeli nyilatkozat meglétét. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú eljárás egyik tárgyalásán sem tettek olyan előadást, amelyben elismerték volna a szóban tett javaslat elhangzását. Az „elfogadom” szó felperesi előadás tudomásul vételére vonatkozott, nem a javaslat megtörténtére (2006.május 30-i jkv.6.oldal). Mivel nem volt tudomásuk sem szóbeli sem írásbeli javaslatról,

csakis az akkor hatályban lévő jogszabályhelyek szerint volt lehetőség az előzetes értékesítésre.

Nem értett egyet a megyei bíróság azon álláspontjával, hogy vizsgálnia kellett volna, a felperes által hivatkozott gyártó cégek jogosultak-e kereskedelmi tevékenységre, illetve nem ezen cégeknek kerültek visszaadásra az előzetesen értékesített árucikkek. Hangsúlyozta, hogy az említett 5 gazdasági társaság által tett nyilatkozatok 2005.július-augusztus és szeptember hónapokra datálódtak, ezeket a felperesek csak a jelen perben csatolták be. Ezért jelenleg irrelevánsak a nyilatkozatok, mivel a folyamatban lévő büntető eljárás során kellett volna a felperesnek csatolnia.

Hangsúlyozták, hogy "G" a 2005.június 28-i tárgyalási jegyzőkönyv 4.oldalán előadta, hogy „ezt a javaslatomat nem írásban tettem meg az alperes felé, hanem egy rendőrnyszómonak szóban említettem, de még a nevét sem akarom mondani.”.

Az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást arra nézve, hogy valóban volt-e ilyen kérelme, nem hívta fel a felperest, hogy nevezze meg a rendőrnyszómonat, nem idézte tanúként ezt a személyt az ellentmondás feloldása érdekében.

Vitatta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy elmulasztotta a szavatossági határidő vizsgálatát a vegyiárak egy részénél. Hangsúlyozta, hogy 3 és fél hónap alatt erre sor került, ami nem minősül mulasztásnak, figyelemmel arra, hogy az ügyészség hozzájárulását is be kellett szerezni az értékesítéshez.

Teljes egészében téves a gyapjútermékek értékesítése vonatkozásában az elsőfokú bíróság álláspontja. Alaptalan az a megállapítása, hogy 2000. augusztusában a gyapjú termékeket is értékesíteni kellett volna az I.r. alperesnek. Mivel nem tette, ezzel jogszabályt sértett és 4.184.936 Ft kárt okozott. Az I.r. alperes birtokában ezen raktározási útmutató nem állt rendelkezésre az általa lefolytatott előzetes értékesítés időtartama alatt amely 2000.július 13-ával lezárult. Az I.r. alperes részére a 2000.szeptember 14.napján kelt jegyzőkönyv szerint ezen a napon "G"né adta át a raktározási útmutatót, amely kizárólag a gyapjú termékekre vonatkozott. A BGH-nak való átadásra 2000. augusztus 10-én és szeptember 14-én került sor, az I.r. alperes a nyomozati iratokat 2000.szeptember 19-én átirattal küldte meg a Veszprémi Városi Ügyészségnek, így ezen intézkedéssel lezárult az alperes eljárása.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy az I.r. alperes kártérítési felelőssége azért sem áll fenn, mivel a felperesek a Ptk.339., illetve a 349.§-a alapján nem panaszolták meg a 2000.június 6-i határozatot, így a rendes jogorvoslati lehetőséget nem merítették ki.

Az elsőfokú bíróságnak az elévüléssel kapcsolatos jogi álláspontjával teljes egészében egyetértett.

A II.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a II.r. alperes tekintetében helyesen megállapított tényállásból okszerűen levont jogi következtetéssel, az alkalmazott jogszabályok pontos megjelölésével megalapozottan utasította el elévülés miatt a felperesek keresetét.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy a kártérítés iránti követelés elévülése minden esetben a követelés esedékességekor megkezdődik, ha a károsult a kár okozásáról később szerez tudomást, az elévülés nyugvásáról szóló rendelkezés az irányadó. Amennyiben a felperes a büntető bírósági jogerős ítéletre alapítja keresetindítását, az esedékesség akkor sem annak meghozatali idejéhez, hanem a kár bekövetkeztéhez igazodik. A büntető eljárás a polgári igényérvényesítés során lehet egy olyan akadály, melynek megszűnése után még egy év állt volna rendelkezésre a keresetindításra. Ez az időpont 2005.február 26-án lejárt, így a 2005.július 28-án benyújtott keresetben érvényesített követelést a Ptk.325.§./1/ bekezdése szerint bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

Tévesen hivatkoznak a felperesek a Ptk.327.§./1/ és /2/ bekezdésére, amikor úgy vélik, hogy a büntető eljárás által szabályozott jogorvoslat igénybe vétele egyenértékű a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítással.

A felperesek a II.r. alpereshez kártérítési követelésük megfizetésére vonatkozó írásbeli felszólítást (polgári jogi viszony) nem intéztek, ekként az elévülést megszakító cselekményük a jogorvoslat igénybevételeivel nem volt.

Téves a felpereseknek a fellebbezés egészét átható, minden alapot nélkülöző, a jogellenesség megnyilvánulására való utalása. A felperesek a felmentés pusztá tényével elintézettnek vélik a nyilvánvaló jogellenesség és felróhatóság bizonyítottságát, ezért ismételten hivatkoztak arra, hogy a Veszprémi Városi Bíróság 9.B.2094/2000/148.számú ítéletében a vádlottakat

az ellenük emelt vád alól bizonyíték hiányában mentette fel. Az ítéleti tényállás lényegileg megegyezett a vádiratban foglaltakkal.

Ugyanakkor a Veszprém Megyei Bíróság a 3/1.Bf.33/2003/9.sorszámú végzésében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság jogerős végzésében megállapította, mely szerint nem az nyert bizonyítást, hogy a piramisjáték szervezése büntettének egyes törvényi tényállási elemei nem valósultak meg, hanem az igazságügyi könyvszakértői véleménynek más bizonyítékokkal történt egybevetése útján azt lehetett - és kellett - megállapítani, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított, hogy a bűncselekmény valamennyi tényállási eleme megvalósult.

Minden alapot nélkülöz tehát a felperesek azon megállapítása, hogy a büntető ügyben nem hogy alapos, hanem semmiféle gyanú nem merülhetett fel a Btk. helyes értelmezése esetén.

Az ügyészségi jogkörben okozott kártérítési követelések elbírálása során kialakult ítélkezési gyakorlat az, hogy a büntető ügyben eljáró bíróság által tévesnek ítélt vádemelés önmagában nem elegendő a nyomozó és a vádhatóság felróható magatartásának a megállapításához, csak az ehhez járuló különleges körülmények: a tények kirívóan okszerűtlen értékelése, lényeges anyagi és eljárási szabálysértés értékelhető a kártérítési felelősséget megalapozó magatartásként.

A felperesek fellebbezése nem alapos, az I.r. alperes fellebbezése az alábbiak szerint megalapozott.

Az ítélőtábla nem osztotta a felperesek azon fellebbezési érvelését, hogy az alperesek a felperesek elleni büntetőeljárást a Btk.299/C.§-a durván téves értelmezésével indították meg, mivel nem hogy alapos gyanú, de még gyanú sem állott fenn.

Az ítélőtábla ebben a körben teljes egészében egyetértett a megyei bíróságnak az ítéletben kifejtett jogi álláspontjával és az ítélet indokolásában foglaltakkal.

A fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

Államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének akkor van helye, ha a kártérítés általános (Ptk.339.§. /1/ bekezdés) és különös (Ptk.349.§. /1/ bekezdés) feltételei fennállnak. Önmagában ugyanis az, hogy az államigazgatási szerv, vagy bíróság eljárása, határozata téves, jogszabályba ütköző, még nem ad alapot a felróhatóság megállapítására.

A törvényes rendelkezések be nem tartása, vagy a törvény rendelkezéseivel éppen ellentétes eljárás általában csak akkor alap a kártérítési felelősség megállapítására, ha az alkalmazott rosszhiszeműen, szándékosan, vagy súlyosan gondatlanul határozott, intézkedett, vagy mulasztott. (BH.1996/311., BH.2000/55.)

Az ítélkezési gyakorlat szerint utóbb a bíróság által tévesnek ítélt vádemelés önmagában nem elegendő a nyomozó- és a vádhatóság felróható magatartásának a megállapításához.

Csak az ehhez járuló különleges körülmények, mint a tények kirívóan okszerűtlen értékelése, lényeges anyagi és eljárási szabálysértés értékelhető kártérítési felelősséget megalapozó magatartásként.

A bizonyítottság hiányos felmentésből önmagában még nem következik, hogy alaptalanul indították meg a nyomozást. A büntető bíróságok által követett, az eljárási törvénynek (Be.) megfelelő gyakorlat szerint az alapos gyanú fennállásának megállapításához nem szükséges bizonyítottság, elegendő annak valószínűsítése, hogy bűncselekmény történt. (EBH.2002/750., BH.1992/234.)

A felperesek ügyvezetőjét a büntetőbíróság bizonyítatlanság hiányában mentette fel.

E vonatkozásban a Veszprémi Városi Bíróság 9.B.2094/2000/148. számú ítélet indokolása 27. oldal 2. bekezdésében rögzíti, hogy a Btk.299/C.§-ához fűzött kommentár szerint a piramisjáték lényegi jellemzője az, hogy a hálózat gazdasági tevékenységet, vagy egyáltalán nem, vagy csak minimális mértékben folytat.

A szakértő a bírósági tárgyaláson történő meghallgatása alkalmával úgy nyilatkozott, hogy könyvszakértői módszerekkel nem lehet kétséget kizáróan megállapítani azt, hogy a "K" Bt., illetve az I.rendű felperes esetében a termékforgalmazás csak színlelt tevékenység lett volna. Ugyanakkor a városi bíróság fenti ítélete indokolásának 28. oldal utolsó bekezdésében megállapította, hogy a fenti tényállás, bizonyítékok és jogi indokolás alapján a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy jelen ügyben nem nyert kétséget kizáró módon bizonyítást az, hogy a vádlottak a terhükre rótt bűncselekményt elkövették.

A Veszprémi Városi Bíróság 9.B.2094/2000/148. sorszámú ítéletét a Veszprém Megyei Bíróság a 3/1.Bf.33/2003/9. sorszámú végzésével helybenhagyta. A végzés indokolása szerint alapvetően az igazságügyi könyvszakértői véleményre hivatkozva, bűncselekmény hiányában történő felmentést célzó fellebbezések nem foghatnak helyt, mert nem az nyert bizonyítást, hogy a piramisjáték szervezése büntettének egyes törvényi tényállási elemei nem valósultak meg, hanem az igazságügyi könyvszakértői véleménynek más bizonyítékokkal történt egybevetése útján azt lehetett - és kellett - megállapítani, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított, hogy a bűncselekmény valamennyi törvényi tényállási eleme megvalósult. (6.oldal 4.bekezdés)

A jogerős büntető bírósági határozatok tartalma alapján tehát egyértelműen megállapítható, hogy a felperesek tevékenysége bizonyos tényállási elemeket megvalósított a piramisjáték törvényi tényállási elemeiből, de ugyanakkor az nem nyert bizonyítást, hogy a bűncselekmény valamennyi törvényi tényállási eleme is megvalósult.

Így a megyei bíróság helyesen és megalapozottan állapította meg, hogy a büntetőeljárás megindításakor az alapos gyanú fennállott, az alperesek jogellenes magatartást nem tanúsítottak.

Az ítélet tábla nem ítélte alaposnak a felpereseknek az elévüléssel kapcsolatos fellebbezését. E körben az alábbi - nem lényeges - eltéréssel teljes egészében osztotta a megyei bíróság jogi álláspontját és az ítélet indokolásában foglaltakat. A fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

Az I. és II.r. felperesek nem vitásan kártérítés megfizetése iránt terjesztettek elő igényt az alperesek ellen. A II.r. alperes vonatkozásában a kereset-kiterjesztést a felperesek 2005. augusztus 2. napján nyújtották be a megyei bírósághoz.

A megyei bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a Ptk.360.§. /1/ bekezdése értelmében a kártérítés a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes. A felperesek nem vitásan az 1999. november 29-én bekövetkezett árukészlet lefoglalásával összefüggésben terjesztették elő kártérítési igényüket. Így a megyei bíróság álláspontja szerint az elévülési idő kezdő időpontja 1999. december 1. napja, figyelemmel arra is, hogy a felperesek ezen időponttól kezdődően érvényesítették a kamatigényüket.

Ugyanakkor az eljárás adataiból megállapítható, hogy a felperesek ügyvezetője "G" a lefoglalás ellen panaszt terjesztett elő a Veszprém Megyei

Főügyészségen 1999. december 2. napján. A Veszprém Megyei Főügyészség azonban 1999. december 15. napján kelt B.2516/1999/III/1. számú határozatával ezt elutasította.

Az ítéltábla álláspontja szerint ezen időponttól - 1999. december 15-től - vált egyértelművé a felperesek előtt, hogy a lefoglalt ingóságok kiadásra nem kerülnek és a foglalás megszüntetésére vonatkozó panaszuk is elutasításra került. Így az ítéltábla megítélése szerint a Ptk.324.§. /1/ bekezdésében meghatározott 5 éves elévülés kezdő időpontja ez a nap. Ezen időponttól számított 5 éven belül, azaz legkésőbb 2004. december 15. napjáig kellett volna a felpereseknek a II.r. alperes ellen a keresetet benyújtani.

Ezt nem vitásan elmulasztották, hiszen a II.r. alperessel kapcsolatos kereseti kérelmüket csak 2005. augusztus 2. napján terjesztették elő. Így a követelésük a II.r. alperessel szemben nem vitásan elévült.

Az ítéltábla osztotta a megyei bíróságnak az elévülés megszakadására és nyugvására vonatkozó helyes és mindenben megalapozott jogi álláspontját.

Alaptalanul hivatkoztak a felperesek arra, hogy az elévülés kezdő időpontja 2002. április 26-a, amikor a Veszprémi Városi Bíróság 9.B.2094/2000/103. szám alatt, az ingóságok lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó kérelmüket elutasította.

Ennek megfelelően pedig a II.r. alperes vonatkozásában benyújtott keresetüket az elévülési időn belül terjesztették elő.

A Ptk.360.§. /4/ bekezdésében foglaltak nem teremtenek alapot arra, hogy az elévülés kezdő időpontjának az egyes büntetőeljárás cselekmények minősüljenek, a büntetőeljárás időtartamával az elévülési határidő nem hosszabbodik meg.

A büntetőjogi felelősség kimondásának időpontja az elévülési idő meghosszabbodása - a Ptk.326.§. /2/ bekezdés alkalmazása - szempontjából csak akkor lehet releváns, ha az elkövető személye korábban nem volt tisztázott. Ez esetben is csak az eljárás nyugvásáról és nem pedig a megszakadásáról lehet szó.

Jelen perben a károkozás ténye a lefoglalás ellen előterjesztett panasz elutasításakor - 1999. december 15-én - egyértelművé vált, így ez nem minősíthető olyan menthető oknak, ami a követelés határidőben való előterjesztését gátolta volna.

Helyesen utalt arra a megyei bíróság, hogy az elévülést megszakító hatása csak a felperes kártérítés megfizetésére irányuló írásbeli felszólításának lehetett volna. Az a tény, hogy a felperesek a büntetőeljárás során a Be. irányadó szabályai szerint panaszokat terjesztettek elő az egyes cselekmények vonatkozásában, nem pótolja a Ptk.327.§. /1/ bekezdésében meghatározott írásbeli felszólítást, vagy a követelés bírósági úton való érvényesítését. Kizárólag ezen cselekmények eredményezhették volna a felperesek vonatkozásában az elévülési idő megszakadását. Ilyenre azonban nem vitásan nem került sor.

Így a felperesek követelése a II.r. alperes vonatkozásában a Ptk.324.§. /1/ bekezdése alapján elévült és a 325.§. /1/ bekezdése szerint az elévült követelés bírósági úton nem érvényesíthető.

Fellebbezésükben a felperesek alaptalanul hivatkoztak a I.rendű alperes fejrészával ellátott, de a keltezés szerint Veszprémben 2001. február 6-án kelt "G" bíró által aláírt határozatra és arra, hogy a mai napig nem derült ki, hogyan rendelkezhetett az elsőfokon eljáró bíró, mintha nyomozóhatóság lenne (6. sorszámú előkészítő irathoz F/2. alatt csatolva).

A peres iratokhoz becsatolt - eredeti - büntetőiratokból teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a felperesek által kifogásolt 213/1999. Bü. számú határozat 2000. június 9. napján kelt és "J" őrnagy bűnügyi igazgató-helyettes, osztályvezető írta alá, míg a 9.B.2094/2000/5.számú 2001.február 6-án kelt végzést a Veszprémi Városi Bíróság hozta, "I" bíró által aláírtan. Így a nyomozóhatóság eljárása és a határozat teljes egészében jogszerű. A 6. sorszámú előkészítő irathoz F/2. alatt becsatolt határozat másolat nyilvánvalóan téves fénymásolás eredménye.

A felperesek fellebbezésükben vitatták az elsőfokú ítéletben megállapítottösszezszerűséget, valamint az áruk amortizációjával kapcsolatos elsőfokú bírósági álláspontot. Ezen tételekkel az ítéltábla érdemben nem foglalkozott, mivel a felperesek keresetének jogalapja nem áll fenn, így az összezszerűség vizsgálatának relevanciája nincs.

Az ítéltábla az I.r. alperes fellebbezését az alábbiak szerint teljes egészében osztotta:

Az elsőfokú bíróság kártérítést megalapozó, jogellenes magatartásként azt rőtta az I.r. alperes terhére, hogy az áruk előzetes értékesítése során nem vette figyelembe "G"-nek azt a szóbeli ajánlatát, mely szerint a jelen eljárásban

írásban is becsatolt öt gazdasági társaság akként nyilatkozott, hogy tőlük lefoglalást megelőzően a felperesek által megvásárolt árucikkeket ugyanazon az áron visszaveszik. Álláspontja szerint ezen ajánlatról az I.r. alperesnek tudomása volt, hiszen ezt a tényt jegyzőkönyvileg is elismerte.

Ezen ingóságok értékesítésére a I.rendű alperes 213/1990.Bü. 2000. június 9. napján kelt határozatával került sor.

A határozat ellen azonban "G" panaszt nem nyújtott be. Ezt a tényt a személyes meghallgatása során a felperesek ügyvezetője "G" is elismerte, amikor a 6. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal 1. bekezdésében akként nyilatkozott, hogy „az előzetes értékesítés elrendeléséről tudtam. Tudtam milyen árukat fog értékesíteni és milyen mennyiségben. Ezt konkrétan nem panasztoltam meg."

Az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének akkor van helye, ha a kártérítés általános (Ptk.339.§. /1/ bekezdés) és különös (Ptk.349.§. /1/ bekezdés) feltételei fennállnak.

A Ptk.349.§-a értelmében a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár „rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsultak a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vették.

A rendes jogorvoslat igénybevételének előírása tulajdonképpen nem más, mint az általános kártérítési kötelezettség speciális formában való előírása.

A Ptk.349.§. /1/ bekezdésében foglalt rendelkezés az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség megállapítását szigorú feltételekhez köti. A megszorító feltételek velejárója, hogy a szóban lévő károkért való felelősség enyhébb az általános kártérítési felelősségnél. Ebből viszont az következik, hogy a Ptk.349.§-ában foglalt rendelkezések kiterjesztő alkalmazásának nem lehet helye.

Mivel a felperesek a 213/1999. Bü. számú határozat vonatkozásában a rendes jogorvoslati lehetőséget nem vették igénybe, így ez önmagában a jogalap körében kizárja az I.r. alperesi közigazgatási szerv marasztalását.

Az ítéletábra osztotta az I.r. alperes azon fellebbezési érvelését, hogy a gyapjútermékek vonatkozásában a megyei bíróság téves jogi álláspontot foglalt el. E körben a megyei bíróság azért állapította meg az I.r. alperes részbeni felelősségét, mert álláspontja szerint elvárható lett volna ezen termékek vonatkozásában, hogy azokat az I.r. alperes által az előzetes értékesítésre kiterjedő ajánlat szerint értékesítse, illetve megsértette a 13/1979. (VIII.10.) IM sz. rendelet 7.§. /1/ bekezdés b. és d./ pontjában írtakat.

Az ítéltábla megítélése szerint a megyei bíróság az eljárási adatoktól eltérően állapította meg azt, hogy a nyomozati iratok között 301/7. szám alatt elfekvő gyapjútermékekre vonatkozó raktározási útmutató már korabelileg az I.r. alperes birtokában volt.

A nyomozati iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a 301. sorszámú jegyzőkönyvhöz 7. sorszám alatt becsatolt gyapjútermékekre vonatkozó raktározási útmutatót "G"né csak 2000. szeptember 14-én nyújtotta be. Ezt megelőzően tehát az I.r. alperesnek nem volt tudomása arról, hogy a gyapjútermékek raktározására és kezelésére speciális szabályok az irányadók. I.r. alperes a nyomozati iratokat pedig ezt követően 2000. szeptember 19. napján átirattal megküldte a Veszprémi Városi Ügyészségnek. Így e vonatkozásban az ítéltábla álláspontja szerint az I.r. alperest mulasztás, illetve késedelem nem terheli, hiszen az ingóságokkal kapcsolatos értékesítési folyamat 2000. július 13. napján lezárult.

Az ítéltábla nem találta jogellenesnek az I.r. alperes magatartását a vonatkozásban sem, hogy a gyapjútermékeket nem "G" által meghatározott és jelen eljárásban becsatolt öt cég vételi ajánlata szerint értékesítette.

E körben az eljárás adataiból egyértelműen megállapítható, hogy a büntetőeljárás során a felperesek, illetve "G" sem csatolta be írásban ezen öt cég vételi ajánlatát. "G" a személyes meghallgatása során a 6. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal 3. bekezdésében elismerte, hogy előzetes értékesítéssel kapcsolatos ajánlatát nem írásban, hanem szóban tette az alperes felé, egy rendőrnnyomozónak említette. Ezen nyomozónak a nevét azonban nem mondta meg.

Ugyanakkor az I.r. alperes a 6. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal második bekezdésében nem azt ismerte el, hogy a felperes, "G" szóban tett javaslatot az értékesítésre, hanem felpereseknek ezt az előadását azért nem vitatta, mert az általa felhívott jogszabályok szempontjából ennek nem volt relevanciája. Ezt igazolja az I.r. alperesnek a 37.sorszámú jegyzőkönyv 6.oldal utolsó bekezdésében rögzített nyilatkozata is. Így az ítéltábla álláspontja szerint az I.r. alperes nem tett elismerő nyilatkozatot "G"nek az öt céggel kapcsolatos értékesítési ajánlatáról való tudomásszerzése vonatkozásában.

Emellett a felperesek által a 11. sorszámú előkészítő iratuk mellékleteként becsatolt írásbeli nyilatkozatok alapján megállapítható, hogy azok 2005. július-szeptember hónapra datálódnak és a termékekre vonatkozó konkrét listát,

árat, mennyiséget nem tartalmaznak. A 2005. szeptember 5., illetve a 2005. július 27. napján kelt nyilatkozatokról hiányzik a cég bélyegzője is.

Az ítéltábla álláspontja szerint e vonatkozásban a Pp.164.§. /1/ bekezdése értelmében a felpereseket terhelte a bizonyítási kötelezettség. Ezen okiratok pedig nem alkalmasak annak igazolására, hogy az előzetesen értékesített árucikkek mindegyikét a nyilatkozatban szereplő cégek átvették volna azon az áron, amelyért korábban a felperesek megvásárolták tőlük.

Így az ítéltábla álláspontja szerint a gyapjútermékek vonatkozásában sem állapítható meg az I.r. alperes jogellenes magatartása, a kártérítési felelőssége.

Az ítéltábla nem osztotta a megyei bíróság álláspontját a tekintetben sem, hogy az I.r. alperes elmulasztotta a szavatossági idő vizsgálatát, ezért bizonyos vegyiáru termékeket a "F" Kft. részére a szavatossági idő lejártá miatt nem lehetett értékesíteni és ezzel kárt okozott.

Az ítéltábla megítélése szerint e körben a felpereseket terhelte a Pp.164.§. /1/ bekezdése alapján annak bizonyítása, hogy a lefoglalt termékek közül melyiknek mi volt a szavatossági ideje, ez mikor járt le, és ehhez képest az alperes késedelmesen intézkedett, illetve mulasztott-e.

E vonatkozásban azonban a felperesek a bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget, hiszen egyetlen egy termék szavatossági ideje az iratokból nem állapítható meg.

Ugyanakkor az iratokból megállapítható, hogy az I.r. alperes 2000. április 4. napján értesítette a Veszprémi Városi Ügyészséget, hogy a lefoglalt tárgyak közül a vegyi áruk szavatossági ideje kb. 1 év, ezért indítványozta a lefoglalt vegyi áruk előzetes értékesítéséről a határozat meghozatalát. Ezt követően az ügyészség 2000. április 25-én tájékoztatta az I.r. alperest, hogy a lefoglalt dolgok előzetes értékesítéséről a határozatot az ügyész előzetes hozzájárulásával a nyomozóhatóság is meghozhatja, de az előzetes értékesítésre szánt dolgok tételes felsorolásával kell előzetes hozzájárulást kérni a határozat meghozatalához.

A felperesek képviselője "G" csak 2000. május 19-én kérte ismételt a lefoglalás megszüntetését arra hivatkozással, hogy a majdnem fél éve történt foglalás és a kánikulai meleg, illetve a faház állapota az árukészlet egy részének használhatóságát, illetve elértéktelenedését eredményezheti. Ebben az indítványában utalás nincs a vegyi árukra, illetve a szavatossági időre vonatkozóan.

Az I.r. alperes ezt követően 2000. június 9. napján kelt 213/1999. Bü. számú határozatával rendelte el a vegyi áruk és kozmetikumok értékesítését. Így az eltelt, kb. 3 hónap nem tekinthető indokolatlanul hosszúnak, ezért felróható késedelem, mulasztás az I.r. alperes terhére nem állapítható meg.

Mindezen indokok alapján az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§. /2/ bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

Az ítélet megváltoztatása kihatással volt az elsőfokú perköltség, illetve illeték összegére is. A felperesek az elsőfokú eljárásban teljes egészében pervesztesek lettek, ezért a Pp.78.§. /1/ bekezdése alapján kötelesek egyetemlegesen megfizetni a le nem rótt kereseti illetéket, figyelemmel az Itv.59.§. /1/ bekezdésére is.

A másodfokú eljárásban a felperesek teljes egészében pervesztesek lettek, míg az I.r. alperes fellebbezése teljes egészében eredményre vezetett, ezért a Pp.78.§. /1/ bekezdése és az Itv.59.§. /1/ bekezdése alapján az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket teljes egészében a pervesztes felperesek kötelesek egyetemlegesen megfizetni.

A Pp.78.§. /1/ bekezdése alapján a pervesztes felperesek kötelesek megfizetni az I.r. alperes felmerült első- és másodfokú, míg a II.r. alperes másodfokú perköltségét is.

A II.r. alperes fellebbezésének hiányában a II.r. alperest érintően az ítélőtábla nem vizsgálta felül azt az elsőfokú ítéleti rendelkezést, hogy az elsőfokú eljárási költségét maga viseli.

Győr, 2007.évi május hó 24. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Lezsák József sk.
bíró

